

- монографія / Ю. О. Нестерчук, Ю. В. Улянич. – Умань: Видавець «Сочінський», 2013. – 204 с.
6. Салига К. С. Оптимізація структури капіталу підприємства / К. С. Салига, А. А. Писаренко // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 10. – С. 27–29.
7. Фінансовий менеджмент: підручник / Ред. А. М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2005. – 536 с.
8. Шишигина Т. А. Структура капітала сільськогосподарського підприємства / Т. А. Шишигина // Вестник Череповецького державного університету. – 2013. – № 4. – Т. 3. – С. 53–58.

Панова І. І., ст. гр. ФСГзмл-11
Спасів Н. Я., к.е.н., доцент

ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективна діяльність будь-якого суб'єкта господарювання, досягнення ним позитивних фінансових результатів при оптимальному використанні наявних у його розпорядженні всіх видів ресурсів не можлива без розроблення та реалізації відповідної фінансової стратегії. Вибір обґрунтованої фінансової стратегії суттєво впливає на якість управління всіма аспектами діяльності підприємства. Це обумовлено тим, що у ринкових умовах «...розробка фінансово-економічної стратегії дає можливість підприємству визначити своє місце в конкурентному середовищі, оцінити вартість бізнесу і найкращим чином досягти поставленої мети...» [1, с. 95].

В економічній літературі існує досить багато підходів до визначення сутності та значення фінансової стратегії підприємства. П. Клівець визначає фінансову стратегію як систему дій щодо забезпечення найкращої спрямованості фінансової діяльності, економії всіх видів витрат, мобілізації капіталу для підтримання виробничих, дослідних, маркетингових та інших стратегій, спрямованих на максимальне підвищення вартості підприємства. На його думку, основними засадами побудови фінансової стратегії повинні бути: збалансованість матеріальних і фінансових потоків; найефективніше фінансування розширення, а за потреби – скорочення окремих підсистем; прогнозування альтернативних варіантів розвитку підприємства щодо фінансових характеристик його діяльності в різних умовах; фінансовий контроль та аналіз діяльності підприємства [2, с. 234].

М. Саєнко визначає фінансову стратегію як «прогнозування і корегування фінансових потоків відповідно до нових стратегій підприємства: корпоративних, конкурентних і функціональних; розподіл і постійний контроль за використанням фінансових ресурсів функціональними службами; оцінювання інвестиційних проектів» [3, с. 263]. А. Поддєрьогін характеризує фінансову стратегію як довгострокову мету фінансової діяльності

підприємства, що залежить від його фінансової політики, вибору найефективніших способів досягнення цієї мети [4, с. 561]. Подібної думки дотримується І. Бланк, який зазначає, що фінансова стратегія – це сформована система довгострокових цілей фінансової діяльності підприємства і найбільш ефективних шляхів їх досягнення, які визначаються фінансовою ідеологією. Будучи частиною загальної стратегії економічного розвитку підприємства, вона має у відношенні до неї підпорядкований характер і має бути узгоджена з її цілями і напрямками [5, с. 475].

На основі проведеного дослідження можна зробити висновок про те, що фінансова стратегія підприємства представляє собою комплекс заходів, спрямованих на формування фінансових результатів діяльності, забезпечення їх досягнення необхідними фінансовими ресурсами та їх концентрацію на найбільш ефективних напрямках реалізації загальної стратегії діяльності суб'єкта господарювання з урахуванням його потенціалу.

Крім того, фінансова стратегія конкретного підприємства повинна підлягати об'єктивній кількісній та якісній оцінці. В економічній літературі питання якісної оцінки фінансової стратегії розглядаються достатньо детально. Основні параметри якісної оцінки фінансової стратегії сформульовані Ю. Воробйовим, О. Воробйовою та Н. Ілїних. Вони включають: узгодженість фінансової стратегії з місією і корпоративною філософією розвитку суб'єкта господарювання; узгодженість фінансової стратегії підприємства з передбаченими змінами зовнішнього середовища; узгодженість фінансової стратегії підприємства з його внутрішніми ресурсами; внутрішню збалансованість параметрів фінансової стратегії; можливість реалізувати фінансову стратегію; сприйнятий рівень ризиків, пов'язаних з реалізацією фінансової стратегії; економічну ефективність реалізації стратегії; позаекономічну ефективність реалізації фінансової стратегії [6, с. 43–45].

На основі цих показників вимірюється ефективність роботи підприємства чи адміністрації з досягнення встановлених стратегічних цілей чи забезпечення виконання бюджетів [7, с. 169].

Фінансова стратегія спрямована на досягнення конкретних кількісних параметрів діяльності підприємства, оцінка яких може бути проведена на основі певних економічних показників. При цьому в процесі її реалізації будуть понесені певні затрати, які також можна виміряти конкретними економічними показниками. Тому кількісну оцінку фінансової стратегії можна проводити на основі оцінки затрат на її реалізацію, а також певних фінансових результатів.

Література

1. Турило А. М. Оцінка вартості підприємства в системі фінансово-економічної стратегії його розвитку / А. М. Турило // Фінанси України. – 2009. – № 5. – С. 95–100.
2. Клівець П. Г. Стратегія підприємства: навч. посіб. / П. Г. Клівець. – К.: Академвидав, 2007. – 320 с.

3. Саєнко М. Г. Стратегія підприємства: навч. посіб. / М. Г. Саєнко. – Тернопіль: Економічна думка, 2007. – 352 с.

4. Фінанси підприємств: підручник / Кер. авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – [4-ге вид., перероб. та доп.]. – К.: КНЕУ, 2002. – 571 с.

5. Бланк И. А. Управление использованием капитала / И. А. Бланк. – К.: Эльга, Ника-Центр, 2002. – 656 с.

6. Воробйов Ю. Н. Финансовый капитал предприятия: теория, практика, управление / Ю. Н. Воробйов. – Симферополь: Таврия, 2002. – 363 с.

7. Петрук І. Р. Фінансова стратегія – основа ефективного управління фінансами підприємства / І. Р. Петрук // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. – 2011. – № 2 (54). – С. 165–171.

Паньків А. В., ст. гр. ФСГм-11

Спасів Н. Я., к.е.н., доцент

ОЦІНКА ЙМОВІРНОСТІ НАСТАННЯ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ

У процесі глобалізації ринкових відносин в Україні дедалі частіше окремі ланки фінансової системи стикаються з поняттям «банкрутство». Термін «банкрутство» в більшості асоціюється з чимось різко негативним і непоправним. Психологічно процедура банкрутства сприймається як персональна трагедія, остаточне припинення будь-якого виду діяльності та крах всіх надій, що з нею пов'язані. Насправді існує нерозуміння того, що процедура банкрутства є досить ефективним інструментом для відновлення платоспроможності та у багатьох випадках дозволяє успішно позбутися боргів і фактично розпочати роботу з «чистого аркуша», не загубивши при цьому активи підприємства.

У практиці виділяють наступні підходи до оцінки ймовірності настання банкрутства господарюючих суб'єктів:

1. Простим для застосування та поширеним прийомом діагностики є побудова балансових (агрегатних) моделей оцінки фінансового стану. Під агрегатами слід розуміти абсолютні оцінні показники, що розраховуються за спеціальними методиками на базі показників звітності та управлінського обліку підприємств. Ідентифікація кризового стану та виявлення загрози банкрутства передбачає порівняння між собою певних агрегатів та формулювання діагностичного висновку за визначеними правилами оцінки (залежно від результатів порівняння). Найбільшого поширення набула балансова модель, описана у працях В. Ковальова та його послідовників. Суть підходу В. Ковальова до ефективного управління капіталом підприємства та його структурою базується на побудові балансових моделей оцінки фінансового стану підприємства.